

Bijlage 03 Pestprotocol OBS De Jutter

Een definitie van pesten is het systematisch uitoefenen van psychische of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van een of meer klasgenoten, die niet (meer) in staan is/zijn zichzelf te verdedigen. Hiermee duiden we het verschil tussen pesten en plagen. Bij plagen is er sprake van incidenten en pesten is meer systematisch. Ook bij ons op school komt pesten helaas voor. Omdat wij pesten serieus nemen, beschrijven wij onze wijze van aanpak in dit protocol.

Voorafgaand aan het in werking treden van dit protocol wil de school preventief optreden tegen pestgedrag en voorkomen dat dit gebeurt. Het onderwerp pesten is bespreekbaar en leerkrachten stellen samen met leerlingen, bij de start van het jaar, en indien nodig gedurende het jaar, omgangsregels op. Voorts willen wij vanuit de gedachte van het Openbaar Onderwijs uitdragen dat iedereen welkom is en dat we verschillen waarderen. Mocht pesten toch optreden dan is het belangrijk dat leerkrachten in samenwerking met ouders dat kunnen signaleren en duidelijk stelling innemen. Wanneer het pesten ondanks alle inspanningen toch de kop opsteekt, beschikt de school over een stappenplan dat in dit protocol is opgenomen.

Tevens kan er advies bij de vertrouwenspersoon worden opgevraagd. De gegevens hiervan zijn te vinden in de schoolgids.

Doel pestprotocol

We willen dat de leerlingen, leerkrachten en iedereen die bij onze school betrokken is, zich veilig voelt om te komen tot optimale ontwikkeling. Dit doen we onder meer door regels en afspraken zichtbaar te maken in ons dagelijks handelen. Wanneer iemand zich niet aan deze regels houdt, kunnen wij elkaar aanspreken op het hanteren van de regels en/of afspraken.

Preventief pestbeleid

De leerkrachten van OBS De Jutter zijn in staat om een veilige omgeving te bieden aan onze leerlingen. Leerkrachten tonen voorbeeldgedrag en zijn alert op pesten, agressie en geweld. Respect voor de medemens staat hierbij centraal en is een integraal onderdeel van het competentieprofiel van de leerkracht. Op Obs De Jutter wordt, met name in de eerste schoolweken, veel aandacht besteedt aan het groepsklimaat.

Stappenplan

Bij de eerste constatering van pestgedrag.

Vooraf: iedere melding van pestgedrag dient serieus te worden genomen en te worden geverifieerd. Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernemen.

Stap 1

Bij de eerste constatering van pestgedrag

1. Meldt de leerkracht dit bij directie en/of IB.
2. Praat de leerkracht vervolgens met de betrokken kinderen (gepeste leerling en pester).
3. In deze gesprekken wordt gezocht naar een oplossing en worden nieuwe afspraken gemaakt. We ondernemen geen actie zonder de gepeste leerling erbij te betrekken.

4. Worden de ouders altijd op de hoogte gebracht en evt. voor een oplossingsgericht gesprek uitgenodigd.
5. Van deze gesprekken wordt een verslag gemaakt dat in het dossier bij de leerlingen komt.
6. Volgen er sancties zoals; een pauze binnen blijven, nablijven, schriftelijke opdracht over het voorval en de rol van deze persoon, afspraken maken met de partijen. De naleving van deze afspraken evalueren. Eventueel kan er een contract worden opgesteld.
7. De ouders van de betrokken leerling worden op de hoogte gehouden over de voortgang.

Wat wordt er bijvoorbeeld gedaan?

- A. De leerkracht heeft een gesprek met de betrokken kinderen. (zowel de pester als het gepeste kind). Wat is er precies gesignaleerd? Wanneer is het gesignaleerd? Is er sprake van pesten of plagen? Is er al eerder iets opgevallen? Actie leerkracht
- B. De leerkracht brengt dezelfde dag verslag uit aan de intern begeleider. Wanneer de conclusie van pesten wordt geconstateerd zal er een gesprek plaatsvinden tussen de betrokken kinderen de intern begeleider en zondig de directeur. Waarom doen jullie zo vervelend naar elkaar toe? Is dit al langer aan de hand? Willen jullie met dit negatieve gedrag doorgaan of ben je bereid te veranderen? Actie intern begeleider en leerkracht
- C. Er worden concrete afspraken gemaakt met de betrokkenen. Intern begeleider maakt een verslag. Als het verslag doorgenomen is, ondertekenen de kinderen dit. De leerkracht ontvangt een kopie en er wordt een exemplaar in het dossier gestopt. De directeur wordt op de hoogte gebracht door de intern begeleider. Actie intern begeleider
- D. Wanneer pesten voor een 2^e keer geconstateerd wordt, zullen de ouder van de pester en het gepeste kind telefonisch op de hoogte gebracht door de directeur. Tevens worden de ouders op de hoogte gebracht van de genomen stappen en welke afspraken er zijn gemaakt. Aan de ouders van de pester zal gevraagd worden om een dringend gesprek aan te gaan met hun kind. Actie directeur.
- E. De situatie wordt maximaal twee weken afgewacht. Als er geen of onvoldoende verandering in de situatie gekomen is, worden de ouders van de pester en van de gepeste leerling uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens dit gesprek worden concrete afspraken gemaakt en door de schoolleiding en ouders ondertekend. Tijdens dit gesprek zijn ook de ouders en de intern begeleider aanwezig. Actie directeur
- F. Na twee weken volgt er een evaluatiegesprek in het bijzijn van de intern begeleider en leerkracht. Indien nodig worden er verdere afspraken gemaakt en als er externe hulpverlening nodig is wordt daarmee contact gezocht.
- G. Als ouders/kinderen pestgedrag constateren, dan vragen wij de ouders/ kinderen contact op te nemen met de leerkracht. Naar aanleiding van dit gesprek zal indien nodig het stappenplan gevolgd worden.

Stap 2

Als voorgaande acties niet tot verbetering leiden

1. Volgt een tweede gesprek met de ouders. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.
2. Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp ingeschakeld worden zoals de schoolarts, schoolmaatschappelijk werk.
3. Bij aanhoudend pestgedrag ken er voor gekozen worden om de pester tijdelijk in een andere groep te zetten.

4. In extreme gevallen kan een leerling geschorst worden of verwijderd (zie toelatings- en verwijdering beleid OBO).
5. De ouders worden van bovenstaande stappen op de hoogte gesteld.

Websites:

Meer informatie over het tegengaan van pesten is te vinden op:

www.pestweb.nl

www.primamethode.nl

Boekjes van Bob van der Meer over het tegengaan van pesten.

Met vragen over opvoeden en opgroeien kan iedereen terecht bij het centrum voor jeugd en gezin.

www.cjg.nl

d.d. 20170712

Informatie vanuit Expertisecentrum voor Veiligheid 'de vijf sporen aanpak'.

1. De leraar (signaleren en aanpakken)

Groepsniveau

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij het pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leraren worden ondersteund door de intern begeleider die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag kan gaan.

De ouders

In deze fase zal de leerkracht of de IBer, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle (betrokken) ouders uit de groep om te praten over de oplossing. Leerkrachten en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig met de ouders en/of externe deskundigen.

2. Hulp aan de pester

Algemeen

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens de gevoeligheid voor wat hij/zij met het slachtoffer uithaalt te vergroten, gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten. Het advies is om de pester even de gelegenheid te bieden om zijn/haar leven te beteren alvorens zijn ouders bij zijn wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van het pestgedrag.

Begeleiding van de pester:

-Praten, zoeken naar de reden van het ruziemaken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).

-Excuses aan laten bieden.

-In laten zien welke sterke kante de gepeste heeft.

-Pesten is verboden. Wij houden ons aan de regels (Straffen als het kind wel pest, belonen als het kind zich aan de regels houdt).

- Het kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedag aanleren.

-Contact tussen ouders en school, elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

Een problematische thuissituatie

Voortdurend gevoel van anonimiteit

Voortduren in een niet-passende rol worden gedrukt

Een voortdurende strijd om de macht in de groep of elders.

3. Hulp aan het gepeste kind

Uiteraard moet ook hulp aan het slachtoffer geboden worden. Kinderen die voortdurend worden gepest kunnen op verschillende manieren reageren. Dit kan zich passief maar ook actief laten zien.

Begeleiding van de gepeste leerling:

Medeleven tonen en luisteren en vragen, hoe en door wie wordt er gepest.

Nagaan hoe de leerlingen zelf reageert, wat doet hij voor, tijdens en na het pesten.

Huilen of heel boos worden is vaak een reactie die de pester wil uitlokken.

Samen onderzoeken hoe je anders kunt reageren.

Bespreken en oefenen van een andere reactie.

Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.

Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.

Sterke kanten van de leerling benadrukken.

Belonen als de leerling zich anders/beter opstelt.

Praten met de ouders van de gepeste leerling.

Zoeken van een club of sport.

Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstraining, GGD.

Het gespeste kind niet overbeschermen zoals bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters weleens gaan vertellen'. Hiermee plaats de het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs toe kan nemen.

4. Hulp aan de zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk. Pesten aan de orde stellen in de klas, bijvoorbeeld door aandacht voor dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.

Als een leerkracht met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen peestsituatie in de groep als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daarboven uit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de groep het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.

Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden.

5. Hulp aan de ouders.

In de brochure “pesten op school, hoe ga je ermee om?” staan de volgende adviezen.

Ouders van gepeste leerlingen

- a) Houd de communicatie met uw kind open. Blijf in gesprek met uw kind.
- b) Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester om het probleem bespreekbaar te maken.
- c) Pesten op school kun tu het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d) Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- e) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f) Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- a) Neem het probleem van uw kind serieus.
- b) Raak niet in paniek, elk kind loopt kans een pester te worden.
- c) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d) Maak uw kind gevoelig voor wat het andere kinderen aandoet.
- e) Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- a) Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d) Geef zelf het goede voorbeeld.
- e) Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f) Leer uw kind voor zichzelf op te komen.